BITIK - BIRA

¿BATUTA ALA BANATUTA?

Idazburu oŕegaz, igaziŕako igandian, EUZKADI geure izpaŕingi onetan idatzi eban ELEIZTAŔ ixenpetzen ebala euzkel-idazle askaŕ batek.

Igaziŕako astian eta baŕa auŕeragokuan be, batasunatzaz zeozer idatzi neban neuk be, eta ELEIZTAŔ onen idazlanak gaŕantzitsubagotuten daulako gayau, baŕiro be, beronetzaz idazten jaŕten naz.

Nagon alderditik gayau erabiltia eŕazagua da ELEIZTAŔ dagonetik baño, ba, eztogu aiztu biaŕ, neu, Euzko-Alderdi Jeltzalia'ren agindarijen aldetik nagola, eurek lez neu be auteskundietara bakaŕ juatekuaren aldekua nazalako, baña agindarijen alde ezpa-negoken antzera ekingo dautsot gai oneri, ELEIZTAŔ'en malatik egiŕiaŕen.

Biaŕba, ELEIZTAŔ zeuk ezautuko nazu, neuk ez ostera zeu, baña oŕegatik paŕkatu egidazu orain egingo dautzudan itaunagatik. ¿Euzkotaŕ lez ala-españaŕ lez oldoztu dozu idazkayau idatzikeran? Itaunau gogoŕtxuba dala ondo-ondo dakit, baña ezin negike egin-barik egon, ba, egija esateko, neuri eztaust ardura "nazioa" ankaz-gora juanagatik. Ezta ardurarik eza bakaŕ-bakaŕik neure goguan dagona, "nazioagaz" oŕi baño geyago be gurako neuke jazo dadin-eta. ¡Ai betiko ondatuko ba'litz!

卐 卐 卐

"Sólo por Dios ha resonado" esan eban Arana-Goiri'k Egija da, eta geu be beragaz gagoz, Arana - Goiri'ren esanagaz, Jaungoiko-barik eztagolako Euzkadi'rentzako azkatasunik. Euzkadi, beti ixan da kistaŕa, ta bere gogua kistaŕa dalako, azkatasunak be kistaŕa ixan biaŕ dau, ta azkatasunak kistaŕa ixan biaŕ daun lez, kistaŕak ixango dira azkatuko dabenak be.

Kistaŕak toki askotan jagi dira euren abeŕijan azkatasunak loŕtuteko ta beste asko itxiŕa emen ixentauko dodaz batzuk.

Alemania'n: Brauns jauparija daukagu, Prusia'ko "Ministro del Trabajo" dana.

Raas gongotzaña, Erdi-Alderdi'ko buruba, Treberis'tiko aldun edo "diputadua". Alemania'n au be.

Hungria'n: Vaas jauparija, 1931'grn. urtian "Ministro de Salud Pública" ixana.

Holanda'n: Nolens jauparija, Jaurbide lendakarija. (Presidente del Consejo de ministros) eta Uskuŕtzale-Alderdija'ren buruba.

Yugoeslavia'n: Stromeyer gotzain edo obispua, abeŕi atako Abeŕtzale-Aldeŕdija'ren buruba.

Checoeslovaquia: Schramek gotzain edo obispua ta alduna, Uskuŕtzale-Alderdija'ren buruba.

Checoeslovaquia: Suriga jauparija, bere abeŕijaren azkatasuna lortuteko ango eskeŕtaŕ abeŕtzaliekaz bat eginda juan zan alduna.

Albania: Noli jauparija, bakaltzaña (ministro de la Monarquía) eta gauŕ bere Jaurbidiaren, ordezkarija Ginebra'n, (Nacionalista revolucionario).

Alsacia: aldun abeŕtzaliak; Lamire aba ta Veterle, au len Berlin'en alduna ta gauŕ Paris'en.

Oŕeik gustijok, baña, jauparijak, lekaidiak eta gotzain edo gongotzañak ixanaŕen, euren abeŕijak aldeztuten diñardube. Eta ¿zegatik eztautse lan oŕi ekingo ludiko abeŕi gustijak Jaungoikua'k egiñak ba-dira ta eurek, emen ludijon, Jaungoikua'ren ordezkuak baño ezpa-dira? Jaungoikua'ren ordezko gixon guzti oŕeik ondo dakijez "Bere legeko amaŕ agindubak", eta abeŕi lotubak saspigaŕen agindubau saŕtzen diran lez, ezin ezelan be abeŕi lotuben auŕka egon. Eztira areik emengo jaupari asko lakuak, ba, emen, asko daukaguz amaŕ agindubekaz aiztuta dagozanak eta gomutautia be gura eztabenak.

Gotzain eta jaupari gusti oŕeik lez, Arana-Goiri geure irakasle ezilkoŕak be, Jaungoikua'gatik eta Jaungoikua'rentzako bakaŕik gaizkatu gura-ixan eban Euzkadi geure Abeŕija.

Geuk be, berak gura eban lez gura dogu ixan dadin Jaungoikua'rentzat.

Geure Abeŕija Jaungoikua'rentzat ixatiak baña, eztauka zer-ikusirik España'ko eskumataŕei geure indaŕak ukatziak, eurek gero geure indaŕakaz kalterik egin eztaigua.

ELEIZTAŔ'ek diño, orain auteskundietara batuta juan biaŕ garala, ta gero egongo dala aldija alderdi bakotxak bere bidian jaŕaituteko.

Neuretzako España'ko eskumataŕekaz batutia baño gauza gatxagorik, zalagorik eztagola-ta nago.

Lenengo, eztaukagulako zetan batu españaŕekaz, ez politika bidetik eta ez uskurtzaletasunaren bidetik. Politika bidetik eztaukagu zetan batu ¡ezetarako be! geure Euzkadi kuŕunaren azkatasuna bere eskubetaratu aŕte; orduban bai, Japon'egaz lez España'gaz be, onerako ba-da beintzat. Eta uskurtzaletasunian be eztaukagu zetan batu Jaungoikua'k egiñiko abeŕijak uskuŕtzale gustijak biaŕtuta dagozalako abeŕi areik lez ezagutzera, eta España'ra ¡aŕu ondo ELEIZTAŔ! España'n, uskurtzaliak dira geure abeŕija ezagutu gura eztabenak; eskertaŕak baño txaŕaguak.

Eta ¿oŕeikaz batu?

Ez ELEIZTAŔ, ez.

Jaungoikua'gatik didaŕ egin ba'eban Arana-Goiri'k eta berari eutsen goŕotuagatik gugana makuŕtu gura ezpa-dabe, oŕ daukez goyan ixentau doguzan abeŕijetako jaupari, gotzain gongotzain eta abak eredu.

卐 卐 卐

Euzko-Alderdi Jeltzalia'k emon dauskun Agindubа'n, argi-argi esaten dau datoŕtzan auteskundietarako eztala batasunik egingo España'ko alderdijekaz, ez eskumataŕekaz, ez eskeŕtaŕekaz.

Agindu ori antxiñatxutik egunero dakaŕ Euzkadi geure egunerokuak; gauŕ bertan be bai euzkeraz ta erderaz, ta ekaŕiko dau oindiño, ba, ba-dabiltz geure aŕtian be, gitxi dira, baña, sariŕan gitxik lan okeŕa egiŕen dakije ta oŕeik be gitxi ixanagatik nastau gindekez ta olakork ez; gauzak aŕgi beti ta agindarijen agindubа bete.

Ori egin ezkero eztago ezelako okeŕik.

Oŕeik gixonok ainbesteko uskuŕtzaliak ba-dira, egin begije lana Euzkadi'ren zorijontasun-alde, zorijon ori Jaungoiko altzubaren aintza geyagorako ixango da-ta, eta ez besterik, españazaliak eztabe iñoiz be Euzkadi'ko uskuŕtzaletasunaren-alde piŕin bat be egin, eta ezkadixala asko estutu, bestela España'ko uskuŕtzaletasunaren-alde be ezer eztabela egin esango dogu-ta, agindaritzeazatik baño.

Ezkadixan ixan, ba, euren antzekuak eta luŕperatuta ba-dagoz, ¡jagi dadixala euren indaŕagaz geuri bakian itxiŕa.

Eurekandik azkatuta uŕun ba-gengoz, luzatuko geunskijo geure eskuba, baña euren uretan gabiltz, euren ujolak garuaz geu be apuŕka-apuŕka, nai ta geu, ibai-ertzian egon adaŕen bat noiz ikusiko berari oratuta geldiŕu gadixantzat, euren aŕiskutik iges egiŕeko. Gu eŕeka-egalian ba-gagoz, euren ontzijak edo ixontzijak indaŕge, erijona batetik eta erijona bestetik dabela, ujolaren eŕdi-erdiŕik duaz, aŕtzen daben ura legoŕtuko daun lanbazik eztabela.

¡Itxi dagijegun ba, duazan bideŕik duazala, bat itotia obe da bi baño-ta, eta bat iŕotekotan, ¡iŕo bedi eurena!

ELEIZTAŔ: agindari batzuk daukaguz; geure agindarijak. ¡Bete dagiguzan, ba, euren agindubak!

Azkenengua, auteskundietan españaŕekaz ez batutia da.

AŔTIBAI.

dan. Dana-dala ondo edo txaŕto neu idazten nua, "Lauaxeta" eta "Ibon,,'en baimenaz.

ERRIJETATIK

ELGOIBAR

EUZKADI izpaŕingian idatzi nai nuke, zuzendari jaunaren baimenakin. Aspaldi ontan beti egon naiz zerbait idazteko baña ezin iñolaz ausaŕtu izan naiz, baña gaur nere lotsa guziak alde batera utzi-ondoren emen natoŕkizube, "Lauaxeta,,'k tokirik lagaten ba dit.

Norbaitek esango du Elgoibar'en lenago ere idazle asko dirala. "Antxolin", "Aixerixa", "Ekaitza", "Abeŕi" eta aspaldion mutututa dagoan "Garbiñe". Guziak ixilik ba-daude ere nik idatziko det, ba.

TAMALGAŔIA. — Tamalgaŕia benetan da eŕi ontan gertatzen zaiguna gure izkuntza bide dala batez-ere emakumien artian. Zoritxaŕez ezuŕetaraño saŕtua daukate eŕdel-zaletasuna, baña euzkel-oŕatzak ipintzea etxakoe aiztuko. Buruan kapela ta oñetan abarkak ere eramango liraskie dirudit moda ba'litz. Oŕatzak ongi daude baña euzkeraz mintza biaŕ degu.

Guzuŕa dirudi au baño maitasun geyago ez daukatela gure izkuntza onegatik. tsatu egin biaŕ luteke Elgoibar'ko emakumiak, askok beintzat euzkera geyago ezdakitelako.

Euzkera dakiten emakumiak eta euzkerarik ez dute egiten. Lotsagaŕia auxe degu ta olako abeŕtzaliakin laisteŕ galduko degu abeŕia.

Bazkidetuta diran askok leŕe bat ezdute irakuŕtzen euzkeraz, itz bi ez dituzte egiten. "El Dia", EUZKADI eta beste asteroko asko ditugu geure izkunta maitea ikasteko, baña alpeŕkeria maiteago dute. Uleak ondo oŕaztu ta paseaten ibilteko edeŕak dirade ba.

Emakumeak euzkeraren alde lanik geyen egin biaŕ luteke, baña zoritxaŕez ezer eztegu egin nai. Uŕengoan geyago esan det.

ITZALDIA. — Eŕi ontako emakumien batzak itzaldi andia gertau digute gauŕ aŕatsalderako. Andueza pelota-tokian jai ori izango degu. Izlari trebeak eukiko ditugu, Basaldua jauna, Zubia'taŕ Aintzane eta Goenaga'taŕ Pie. Albo eŕietako guziai eskatzen diegu etoŕi ditazala igandian geure eŕi ontara. Lauretan itzaldi onek izango dira.

MENDIGOIZALE BAT.

Uaŕa.—I adizkide, eŕi ortan dauden idazle guzijai mutuŕeko baña eman, alpeŕak diralako. Eta ik idatzi saŕi-saŕi.—L.

FORUA

Aspaldi onetan eŕi onetako izpaŕik ez dogu irakuŕten EUZKADI'n. Gure "Ibai-gane" aspeŕtu-egin da, antza, baŕa "Kurloya" be. Au be ageŕtu zan, baña mirutzaŕen batek jan dau antza, edo "Ibon,,'en sermoyak ikaratu. Nik eztakit zer jazoten dan. Dana-dala ondo edo txaŕto neu idazten nua, "Lauaxeta" eta "Ibon,,'en baimenaz.

ANTZEZKIJAK. — Aratuzte eguntan antzezki edeŕak ixan doguz, Batzokiko aldra batek gertauta. Antzerkijok onek ixan dira; "Astidunak" "Negaŕez igaro zan atsua" ta "Jose-Ebaisto". Enoya ixen abixenik jarten luze egin eztaidan. Baña bai danak egon zirala edeŕto euren egin-biaŕetan. Neure zorijon aguŕa danoi, eta jaŕaitu auŕera.

¿NORTZUK ZIRAN?—Igazi dan igandian iluntzerantz, belbil bat igaro zan Bermeo'rantza, ta gure Batzoki'ko ikuŕiña ikusi ebenian "Fuera esos" estaŕijak uŕatu biaŕian didaŕ egiŕen eben. ¿Zer ba; gu geure etxian-ezkengoazan ala? ¿Ori ikasten ixan zarie Bilbao'ra? ¡Ori da "democracia"? ¡Eta gero guri eskintzen etoŕiko dira... au ta bestia ta zera... emongo dauskubela-ta. "¡Fuera esos!" emengo "gestora" kaŕik esan ete eben? Begira ondo oŕelanguakandik zer itxaron geinken. Berton dagoz geu geure etxetik jauŕtiko gaŕubenak, ba.

EUZKADI.—Igandeti'k auŕera jai aro geure EUZKADI salgei egongo da Kalare'n saleroslekuban eta iñor be elitzateke lotu biaŕ berau irakuŕi baga, ia, ba, euzkeltzale gustijok zelan erantzuten dautsazuben dei oni, igande ta jai gustijetan.

K.

ZEANURI

ERIJOTZA. — Igaro dan igandean eta oste gustiz aundijagaz obiratu an Elauri'ko Etxezaŕaga'taŕ Eukeni, gure adizkide aundi eta abeŕtzale zintzo diran "Zidoŕa" eta Maren'en aŕea. Samintasun gaiztu oŕetan laguntzen dautsiet sendiko gustijari baña batez-bere Etxezaŕaga'taŕ Bingen eta Maren, eta ildakoen emasteari; eta zuk, irakuŕle, otoi bat beren gogoaren aldez.

JEL-IZPIJAK. — Igandian egin zan abeŕtzalien batzaŕean, beste gauza batzuben aŕtean Intxaunbe'taŕ Jon, igandeko Bilbao'ko batzaŕerako autuba ixan zan.

Bere lan eta emoniko arazoak ondo beteta ikusteko ustea dogu

卐 卐 卐

Ikastoletan umiai irakatsiko eŕdel-abestijak euren abotik paŕa-paŕa entzuten doguz; eta gauza txikiŕik aundija etoŕten dala ta atzeŕiŕik ekaŕi dauzkuben oŕuratxo au zapalduteko erabagi bat aŕtu dogu: Igande-aŕatsaldietako eleizkixunen ostean gura daben gustijentzat euzkel-abestijen irakatsijak ipiñi.

Oŕegatik, gaur asiŕa, "aŕe - debalde" ixango da ta, aundi ta txiki, "Agiŕetxo" etxera etoŕi zaŕeze.

卐 卐 卐

Gorulari ikasten asi eta amaŕu ez egin eben emengo neskatotxoak. ¿Zer dala ta aŕtu dozube erabagi ori? ¿Taldetxo ori barik eŕijan geldiŕuko ete gara?

BITXABAL BAŔIJA.—Azkoren itxaropena galdu baño len Ipiñaburuko bitxabaleko lanetan asi dira. Lenengotan langile gitxigaz asi aŕen gerorantza geyagotuko dabezela diñue. Legordun-txapelak agertuten ez badira...

EŔAMATA. — Igande aŕatsaldian eŕamatean atera ziran Sanburu-kortatxi eta Legor - aundi'ko bedartzak. Artzain asko egon aŕen berotasun gitxi erakutsi eben... ¡danak alkaŕtuta ezpa'egozan! eta lenengo zatijak Intxaurbe'taŕ Peli eta bigaŕena Sagarna'taŕ Paul'entzat geldiŕu ziran.

Bat urŕerako diran ezkero zati baterako lanak bastertu dabez.

ELEIZKIXUNAK. — Oste aundijagaz egiŕen dira egunero, Ixidor Deunaren elexan, kurutz-bide eta aguŕtza.

AŔEGI'TAŔ BAT.

MUNGIA

ANTZEŔKIJA.—Geure Euzko-Gastedi eta E. A.-B.'ko antzeŕkilarijak euzkel-antzeŕki arazuetan langilak dira ta, geuk uste gendun baño lenago ikasi ta igaro dan igandian Garitaonandia'ren "Aiŕona ta Biloba" euzkel-antzeŕki poliŕ-samuŕa "Ormaetxe" aretuan edeŕto antzeztu eben.

Bijaramonian basaŕiŕaŕ bategaz antzeŕki oŕetzaz giñardubala esan eustan: Bilbao'ko Aŕiaga deritxon antzokijan, gitxiŕan agertuko dira, Mungia'n dauzen lango teatriste balientiagorik".

Eta aulan da; Auŕera, askaŕak, balientiak, aukerakuak zarie ta, jaŕai asiriko bidiari, euzkerea ta euzko ekandubak gora jazo daiguzan.

Antzeŕkija amaŕutakuan, Irisaŕi izlari gaste sutsubak antzeztokira igon da, "Uskurtza ta Abeŕija", gaitzat artuta, itzaldi sakon entzungaŕija egin eban. Tamala gixon geyago bertan ez egotia.

Nun sartuten dira gure gixonok? Geure Euzko-Gastedija ainbeste bazkide euki ta tamalgaŕija lotsagaŕija da itzaldi eta euzkel-autzerkietarako zaletasun geyago ez nabaŕutia.

Datoŕen iganderako emengo "Abeslari-Ikastolea" eralduta, gustizko jai edeŕ ikusgaŕija ospatuko da Ormaetxe aretuan. Ia gauŕ bizkortuten diran gure gixonok.

MAŔE.

LUKARRIETA

Igazi zan igandian emen ixan ziran Donostia'ko Ulia-batzokiko abeŕtzaliak geure Irakaslia zanaren ilobija ikeŕtuten etoŕi ziralako. Otoi egin eta gero juan ziran euren eŕirantza.

EGURALDIJAK. — Egun batzuk txaŕ-txaŕak euki genduzan baña oraingo oneik edeŕak dira. Lugiñak bai-diñardube soluak landuten lursagaŕak erein eta abaŕetan.

NASKALDIJA.—America-aldietan urte batzuk egin-ostian etoŕi dira Laŕeta'taŕ Jon eta Bilbao'taŕ Kepa, Madariaga'taŕ Andoni Ferrol aldera juan da itxas-gudaltzara.

Igandian ixan genduban batzaŕ bat geure batzokijan, gauŕ Bilbao'n ixango dan batzaŕerako erabakijak aŕtuteko.

EZKONTZA.—Aratoste-auŕian ezkondu ziran Madariaga'taŕ Domeka eta Morga'ko emakume lirain bat. Zorijonak eta urte askotarako.

GEXUAK.—Gripe dalako ori emen bere ibili dabil baña eztau kalte andirik egin. Egun batzuk oyan igaro-ostian aldendu yaku bake-bakian.

BIXI-GURA.

MAÑARIA

JOSU'REN BIJOTZA'REN AINTZAZ. Ilaren lenengo barikuan, Josuren bijotza gozoaren aintzaz, Jaunartziak eta ototzak egin ziran. ¡Aintza Bijotz deun-deuna'ri!

¡ORI DA ANAYAK MATAŔZIA!—Igaroriko igandian, Otxandiano'ko abeŕtzale pilo andi bat, Durango'ko espetxian aurkitzen ziran anai abeŕtzaliak ikusten juan ziran. ¡Orixe bai dala anayak ondo mataŕzia!

JUAN-ETOŔIJAK.—Igandian aguŕtu gebazan emen Mentxaka'taŕ Elise anderea bere alaba ta lobia.

—Bilbao'ra juan zan Bizkaŕa'taŕ Josebe neskatila.

MENDIGOXALIAK.—Igandian, mendijetan eguna igarota, ainbat mendigoxale juan ziran Durango alderantza. Ta, eguzki edeŕaz ibiltaro atsegingaŕija ixan ebela-ta ,alairo juan ziran.

OSTIKO-PELOTAN.—Igande aŕatsaldian "Urkioleta-Erdikoa,,'ko landan, emeko mutilak Durango'koakaz jokatu eben. Eta, ariñeketa ta zaŕapaŕa askoren ostian "kiŕu" egiñaz bardin geratu ziran. Gero, eztabaidak be ixan zirala edo. Jakiña...

ZAURIŔA.—Astartian, Garate'taŕ Ander "Etxebaŕi,,'ko gixonari, Ixuntza'ko Garcia-Salas'en jauregijan argin - lanian iñardubala jausiŕa mokoŕ-azuŕa ausi yakon. Beriala jasota, Elgoibaŕ'era eruan eben. Arin eta ondo osatuko al-da gixajua.

MAÑARIKO.

ARANTZAZU

EUZKEL-IXENAK. — Eŕi onetako Etxezaŕaga'taŕ Gergori ziñegotzijaren emastiak alabatxu bat ludiratu dau, ta ugutzan Amaya Eduŕne euzkel-ixen begikuak ezaŕi dautsez.

Aŕa-amabitxijak Etxezaŕaga'taŕ Gergori ta Etxezaŕaga'taŕ Elexabete ixan ziran.

Zorijonak, ba, guraso, jayopaŕi ta aŕa-amabitxijai, jayoten diran seme-alabai euzkelkel-ixenak ezaŕtia, kistaŕ onak baxen abeŕtzale zintzuak ixatia da-ta.

GETXO

"JGI-JAGI".—Asteroko izpaŕingi ausaŕtu au askok eta askok irakuŕten dau geure eŕijan bere. Ijeki asko salduten doguz baña geyago saldu biaŕko geunkez. Olako asteroko baten gauza andijak ikasi dagikeguz.

"EUZKO".—Baña asteroko onegaz jazoten yakuna lotsagaŕija da benetan. Garau bat ezin saldu dogu. Papaŕean euzkel-oŕatza imiñi ta besterik eztabe egiŕen geyenak. Orixe iñuan Lauaxeta'k eta egi galanta iñuan. Atzeŕijan bixi garala dirudi.

ITZALDIJA.—Basaldua'taŕ Kepa jaunak itzaldi edeŕa egin euskun atzo gabian. Bere itzak baŕuban saŕtu biaŕko geunkez.

GURE ANTZEZLARIJAK.—Iragaŕiŕa egon zan legez eŕiko antzezlarijak jai edeŕ bat egin eben. Antzoki gustija bete-beterik eguan olako jayak ikusteko gogo sutsuba dagolako. Jai oneik Ametzaga'taŕ Eŕamun buru zala egin ziran eta an batuteko diru gustijak "Lezetas" eŕen zan basetxeko lugiñai lagunduteko ixan ziran. Beste jai bat be lasteŕ egingo dabe asi dira, ba, gertakixunetan .Ia, ba jaŕai olako lanetan eta zorijonak bijotzez.

EUZKO-GASTETXU BATZA.—Geure gastetxubak aspaldijon lan andijak egiŕen dabez, geure abestijak ikasten, dantzaketaldijetan eta abaŕ gabero dabiltz-eta. Olako lanak onura andija ekaŕten dautse gura abeŕi oni.

EUZKEL-IKASLE BAT.

ABADIANO

MENDIOLA'KO BIDIA.—Gantzagaraño eldu yaku geure begijetako bide au: ¿auŕerantza eztogula eruango abadianotaŕok? Bai ziñez.

Lizundia'taŕ Ermogena Aŕatia'ra juan da ta beraren ordez Atutxa'taŕ Kepa Joseba'k bide oŕen ardurea aŕtu dau. Bai-dakigu oñaŕte ondo eruan dauzala gauzeak Lizundia'k baña Atutxa'k, bere, txaŕto eruango dauzanik eztogu uste. ¡Zorijonak abeŕtzale zintzo!

KURUTZIAK.—Eŕikuen miñetan ibili da egunotan gaitxo bat: ¿"zenbat Kostauko zan kurutze baŕijak iminŕia?" Lareun lauŕleko bai gitxijonez esaten leban eŕijak. Geuk baña ondo dakigu zenbat kostau ziran. 200 lareŕleko bakaŕik. Oŕegaŕik geitxuago batu gendun letz kutxean geldiŕu dira beŕeundik gorako jasetak "Luistaŕen" oiaŕkixunetarako. Eŕijen gauza oŕeŕaŕako diruba emon dabenai eskaŕik asko. Atutxa'taŕ Kepa geure txaunburu maŕiak, be, kurutziak beŕiragi diŕualako, be, anei eskaŕ.

JUAN ETOŔIJAK.—Juan dan igandian emen euki dogu, Bilbao'tik etoŕiŕa, Bengoetxea'taŕ Eŕukene; baŕa Zoraluze'tik etoŕiŕa Azkarate'taŕ Andere, be, emen euki dogu egun batzuk igaroten. ¡Egotaldi ona euki al-dabe!

GEXUAK.—Uriguen'daŕ Pele aspalditxu ogeratuta dago: obetotxu dagola entzun dogu. Lasteŕ osatuko al-yaku abeŕtzale zintzo au. Arabiatoŕe'taŕ Kepa, be, makaltxu dagola entzun dogu. ¡Al bait lenen osatu! Nebreda'ren emaztia, be, gexorik egonda osatuta ei-dago. Zorijonak. Bidauŕatzaga'taŕ Pele E. A.-B.'kua Bilbao'tik osagiduna (operaziñua) eginda gauŕ datoŕala entzun dogu.

BAŔEGAŔIJA. — Lengo egunen baten baŕegaŕija jazo ei-zan:

Katxaŕeriak beren bilobai euzkerazko irakasti-kistaŕa esaten entzun leutsen eta aulan jardetsi:

—Zer, euzkeraz, e, orain, be, erakusten dautzube eskolan ala? Ba, esayozube, maistriari gauŕ euzkerazkuek ezebe eztabela balijo ta erderazkua erakusteko.

—Amama, zeuk ¿zelan ikesi zendun, ba? ¿Euzkeraz ala erderaz?

—Nik, ume, euzkeraz ikesi neban, oŕegaŕik ikusten dot bape eztaustela balijo: bakaŕ-bakaŕik dakit eŕderaz ¡"El Pueblo Vasco"! ta ¡"La Gaceta del Norte"! esaten ("El Liberal" eta "La Traca" falta dira ondiño).

—Zuk, amama, antxiñeko euzkerie, ikesi zendun ¿bai? baña geuk euzkera baŕijan dakigu-ta oingo euzkerea edozein lekutan erabili leike, edo esakeraz esaten dan lez: "oingo euzkerea pilosopuena da, ta edozein tokiŕan sonbrero-dunekaz erabili geinke".

AUŔERA.

DURANGO

ERIJOTZA.—Il onen 4'gn., zerura igon zan, Azpitaŕte'taŕ Pantzeska abeŕtzale gogoŕaren semetxu bat. Aŕtu bedi nire tamal-aguŕa ta Jaungoikuak emon dagixula eruapena zure samintasun gogoŕ ori jasatasunaz aŕtzeko.

GEXUAK.—Osatebakuntza eginda, Bilbao'ko sendakola baten auŕkitzen da, Irigoras'taŕ Peli abeŕkide onaren emaztia. Entzun dogunez, oberantza dua. Osatuko al da len-bai-len.

Euren gexo-aldiŕik osatuta txaidian ikusi doguz: Lejaŕeta'taŕ Elisabete anderañua ta Azuŕmendi'taŕ Joseba, Aŕegi'taŕ Koldobika ta bere emazte Zubia'taŕ Aintzane, eletari trebia.

ANTZEZLARIJAK.—Igazi dan igandian juan ziran gure antzezlarijak Eloŕio'ra "Ongiliaŕen sarija" eta "Gibelaundi" antzestuten. Abetalpen ona egin eutsoela ta pozik etoŕi ziran gure neska-mutilok.

Entzun dogunez il onen 26 gaŕeneko aŕatsaldian, Sota'taŕ Imanol'ak egin eta "Lauaxeta,,'k euzkeraldutako "Iru Gudari" antzeŕki abeŕkoya ikusteko zorija ixango dogu. Antzeŕki au Durango'n antzestu zan lenengokoz eta len be biŕiŕako aldiz ikusiŕa daukagu, baña orain antzeztuko dana asko luzatu ta oso aldatuta ei-dago-ta, berau ikusteko gogo aundija dago. Uŕengoko idazkijetan ipiñiko dodaz antzeŕki-jai oneŕtzaz jakingo dodazan zeŕtzelada gustijak. Biŕaŕtian, Eloŕio, Zoŕnotza, Abadiano, Zaldibar, Beŕiz, Aŕazola, Mañaria ta albo-eŕi gustijetako abeŕtzaliok, geŕtau zaŕeze egun oŕetan antzeŕki edeŕ bat ikusteko.

NASKALDIJA.—Itxas-aldian ile batzuk egin ondoren, emen aguŕten doguz, Zurikarai'taŕ Pantzeska ta Atxuŕa'taŕ Emeteri ontziburuak.

Igazi dan egubenian uŕten ziran emengo espetxetik: Gaminde'taŕ Paul, Urigoitia'taŕ Eŕupin, Albizua'taŕ Gabirel eta Laŕea'taŕ Urban, Otxandiano'ko mutil bikañak.

IBAIZABAL.

AZPEITIA

U. B. B. BEŔIA.—Larunbatez beŕitu zan Ona nortzuk osatzen duten: Lendakari, Oyartzabal'daŕ Andoni; idazkari, G. Laŕaña-ga'taŕ Markelin; txindizai, Segurola'taŕ Iñaki; batzaŕkide, Azpiazu'taŕ Mikel eta Aŕegi'taŕ Iñaki. U. B. B. beŕia osatzen duten abei geure zorion sutsu eta gartsuenak damazkiotegu eta Jel ikuŕitzaren gurenda-eguna lenbailen zeure eŕian lortzeko adore eta kemen iraunkoŕez gogoŕ ekiteko daokayotegu. Zuegan itxaropena ba degu eta ustea ere bai. Auŕera bada bulartsu. Ez genituzke aztu nai oraindaño eta Dictadura ondoren irasi zan U. B. B. osatu dutenak batez ere lendakari jauna, oyetxek izan bai dira geure eŕia Jel bidean jaŕi dutenak eta gaste ez jakiñai abeŕtzaletasunatxertatu eragin diotenak, Sabin'ak erakutsikako bidean sendotu-eraziaz.

LAI-JOKUA. — Astelenez jokatu zan. Layariak "Aritxulo" ta "Mata" Bi ordu ta erdian nork geyago egin. Ogeitamar urte abetan oŕelako jokurik ez dala ikusita notin asko bildu zan. Bi ordu la[…] mazkitela eta "Mata,,'k "Aritx[…] bost "minutu" inguruko lana [...] eginda zeramala esagutuaz beste [...] zala utzi egin zion. Beraz "Arit[…] rale irten zuan.

ANTZEŔKIA. — Gauŕ […] (igandea) lau ta erdietan Uŕesti[…] katilen ikastetxean antzeŕki jai […] da. Garitaonandia'taŕ Biŕoŕ […] "Ongilearen saria" atal biko antz[…] "Gibelaundi" "Luzear" idazle […] b[…]aŕizketa paŕeragilea uŕusti[…] lari punterenguak antzeztuko dit[…]

Antzeŕki abekin biltzen dana e[…] gile lan gabekuen aldez izango da.

¡Azpeitiaŕak! Antzeŕkiakin […] txindia norentzako dan ba-dak[…] eta lenago antzeskizun oyek be[…] ziranean bertako jauntxo batzuek […] egipen lotsagaŕia goguan dezu[…] -dezuten geyenok Uŕestilaratu […] Euzko-langilien alkartasunari g[…] terik ez dagerkioten oyei adier[…] izan aŕen eta alde guztietatik es[…] gaudelarik geure anai lan gabe[…] tzeko gertu gaudela-eta al-degu[…] lagunduko diotegula.

LABUR TA NASTUAN.—[…] Batzoki'ko antzeslari txalogaŕi[…] Joseba egunerako "Euzko-gog[…] -edeŕa ikasten diardute. Antzeŕki[…] dalarik aitatutako ori azpeitiaŕ […] geyenak Azkoitia'n egun oŕetan […] ala uste dogu. Laister oso laister […] go areto zabal batean Euzko-E[…] tzeslari aldrak lenengo agerpen […] dute. Uŕengo idazki baten be[…] emango dituguu.

Egun batzuek Bergara'n igaro[…] gure txokora Arozena'taŕ Pele […] abeŕtzale polita.

Iraundegi'taŕ Miren Nekane […] dereño abeŕkidea emen aguŕtu d[…] "Lertxundi" basetxeko amon[…] deunak artuta dago.

Baŕena'taŕ Jone, gure lagun […] Joseba'ren izeba, gaxotasun l[…] doren larunbatez il zan. (G. G.)

Aren sendi ta enparaukuai […] oŕetan lagun dagiotegu.

LASARTE

AUR-IKASTOL BEŔIA.—[…] astean, Geltoki-txaideko 16'g[…] aur ikastol beŕia iriki zan.

Irakasleme, Andoain'go Zaba[…] line andereñoa da.

Lasarteaŕ […]txoekiko irakasl[…] tiz ondore onekoa izan b[…]

ANTZEŔKI.—Igandean Batz[…] toan egindako bi antzezkizun[…] leko "Neskazaŕ" antzeŕki pare[…] tzeztu zan.

Antzeŕki-jai ori urte bete ta […] gaxo arkitzen dan Igartua'taŕ T[…] tzoki'ko bazkide ta abeŕtzale […] alde izan zan.

ERIOTZA.—Larunbatean, O[…] Pagola'taŕ Laurentzi jauna. (G[…]

SE RECOMIENDA POR SI SOLO EL ALIMENTO INSUPERABLE
ALAR-ONENA
Olo afautzagiŕientzat eta txitak azteko. Utsik ematen ez duten jatekuak: Aragi afain eta azuŕ-irin "Alar Onena".
Especialísimo para gallinas ponedoras y cría de pollitos. Resultados garantizados Harinas de carne, pescado y hueso "Alar Onena".
Maria J. Esnaola
Miracruz, 21 — SAN SEBASTIAN — Teléfono 12014
¡ALERTA! EXIGID SIEMPRE LA MARCA "ALAR ONENA"

Jesús Ostolaza
BERGARA
FABRICA DE INSIGNIAS DE ESMALTE FINO
AZALIRARRI MIEZKO IKURRIÑEN OLEA

El mejor jabón para el lavado de la ropa. Tiene abundante espuma y mucha duración
"BILORE"
Zoñekoak garbitzeko jaboi-rik onena. Bitxa ugara dauka ta iraupen aundiagoa.

MARTIKORENA
Begiyetako gaixoen sendagillea
Garibay 13 bis. 2.º - DONOSTIA

Aranburu'tar R.
AZAL ETA TXIZ-BIDIAK
Fueros, 5, 3. DONOSTIA

Artua eta babia txikitutzeko makiñak;
Txomin Olano'k
Saltzen ditu, merke
Plaza de las Escuelas, 10 g'n - Donostia

ESTACION DE ENGRASE A PRESION - VULCANIZADOS
Garage Aracama
A. Miramón, 6 - Tl. 13.988 - DONOSTIA

J. M. Sansinenea
Enfermedades de infancia
Garibay, 5, 2.º Teléfono, 12.463. DONOSTIA

Dr. L. Zurierrain
Corazón y pulmones. Rayos X.
Consulta de 11 a 1 y de 3 a 5.
Oquendo, 28, 4.º. T. 12.662. Donostia

DR. VIDARTE
Sistemas nerviosos y mentales
De 10 a 12 y de 2 a 5.
ELCANO, 10, segundo. -- Donostia.

Dr. ZUBIA
Especialista en enfermedades de OIDOS, NARIZ y GARGANTA.
Legazpi, 1, 3.º Teléfono, 11.008. Donostia

CASA "TIBURCIO"
RESTAURANT. VIAJEROS. BAR.
Fermín Calbetón, 40. Tlf. 13.130. Donostia.

J. I. LABAYEN
ESPECIALISTA
Enfermedades de pulmón
Alameda, 7 - primero
DONOSTIA

Cafés tostados
Garantizados puros
Eguilegor y Beorlegui
Urbieta, 49. Tl. 15.192
DONOSTIA

F. LOIDI ZULAICA
ESPECIALISTA EN ENFERMEDADES DE LA PIEL Y SECRETAS
ALAMEDA, 6, 1.º - Tl. 12.929. Donostia

IRULEA
Lencería.—Géneros de punto.—Confección. Mayor, 7. Teléf. 16.029. DONOSTIA

Para artículos de niños, corsés y fajas a medida
"MERKIENA"
LEGAZPI, 1. -- DONOSTIA

Taller ortopédico
A. GOETZE
Clínica San Ignacio. - DONOSTIA

SUCESORAS DE
CASA SUSPERREGUI

DENTIST[A]
ALVAREZ MUJI[CA]
Legazpi, 9, 1.º - Teléfono [...]
DONOSTIA

Medias y cors[és]
MAITERNA
EASO, 1 (ESQU'NA MORA[ZA])
DONOSTIA

ULTRAMARIN[OS]
Elicegui Hermanos. — Casa [...]
LEGAZPI, 4 y 6. — Teléfono [...]
DONOSTIA

ALMACENES LASAGA[...]
TEJIDOS Y NOVEDADES
DONOSTIA

J. AYESTARA[N]
ALMACENISTA DE VINOS y COSE[CHERO] DE S[...]
Narrica, 1 Esterlines, 8 Donostia

Droguería y Perfum[ería]
MANUEL ALVAREZ MU[...]
Pinturas especiales de c[...]
Miracruz, 18 y 20. Tl. [...]
Donostia

EBANISTERIA Y CARPINT[ERIA] MECANICA
Pedro Iparragui[rre]
Moraza, 15. Donostia. Tl. [...]

V. GARAIZAB[AL]
Enfermedades del aparato di[gestivo] y nutrición. Rayos X
ZESTONA GIP[UZKOA]

Loza, porcelana y cristal. E[spec]ialidad en artículos para hoteles y restaurants
HIJOS DE A. OCHOT[ORENA]
Colón, 69. Teléfono, 174[...]

R. REZABA[L]
DENTISTA
Fuenterrabía, 4-1. -Do[nostia]

EMAKUMEA[K]
Visiten el salón de señor[as]
MARY ZAPIAIN
Ultimos adelantos
Easo, 7. — DONOSTIA. - T[...]

La Villa de Bi[lbao]
Muebles, camas aluminio [...] latón. Coches niños. Reloj[...]
Aldamar, 2. T. 10.755. Do[nostia]

Doctor. V. L[...]
OCULISTA
Avenida, 23, 2.º -- DONO[STIA]

Aurrentzako soñeko ta be[...] asko. Artille-ariak. Esk[...] Jostekogayak. Galtzerdiak [...] Pi y Margall, 27 (len [...] 12.646 urrutizkiña. — D[ONOSTIA]